

АВРАМЕНКО Г.І., ст. гр. ЕПР – 09
Наук. кер.: Ляшок Н.Ю.
Красноармійський індустріальний інститут,
м. Красноармійськ

ЯК УНИКНУТИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВАМ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Визначено сутність банкрутства та розкрито основні причини його виникнення на підприємстві. З'ясовано наслідки і наведені основні методи запобігання банкрутства на сучасному етапі розвитку України.

Актуальність. На сучасному етапі розвитку України діяльність багатьох підприємств є нестабільною, а це може привести до поганих наслідків. У наш час все більше підприємств знаходяться на межі банкрутства, а деякі вже збанкрутували, а отже це питання є дуже актуальним для нашої країни. До недавнього часу процеси банкрутства були майже не відомі, але після проведення реформування економіки України деякі підприємства зіткнулися з проблемами неплатоспроможності, скороченням попиту, зниженням обсягів виробництва та нерентабельністю. Щоб уникнути цих проблем треба слідкувати та контролювати діяльність підприємства.

Мета дослідження. З'ясувати сутність поняття банкрутства, причини, наслідки та шляхи подолання банкрутства на сучасному етапі розвитку України.

Основна частина. Існує дуже багато відомих усьому світу економістів, котрі у своїх працях розкривають тему банкрутства. Серед них можна виділити таких вчених як Фурман Т, Проніна В., Домбровський В., Румянцева С., Терещенко О., Колісник М., Єлецьких С., Копилюк О., Астахов В., Федотов О. та інші. Кожний із них вніс певний вклад у розуміння поняття банкрутства.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" банкрутство – це визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедур санації та мирової угоди і погасити встановлені у порядку, визначеному цим Законом, грошові вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури. Боржник – це суб'єкт підприємницької діяльності (юридична особа або фізична особа - підприємець), неспроможний виконати протягом трьох місяців свої грошові зобов'язання після настання встановленого строку їх виконання, які підтверджені судовим рішенням, що набрало законної сили, та постановою про відкриття виконавчого провадження, якщо інше не передбачено цим Законом [1].

Після переходу економіки України до ринкових відносин велике

значення відводиться малим та середнім підприємствам. Оскільки у наш час держава не надає достатньої допомоги підприємствам, усю відповідальність за їхню діяльність підприємства повинні нести самі. І якщо подивитися на стан економіки нашої країни, то можна побачити, що на сьогодні в Україні існує велика кількість перешкод, котрі стоять на шляху ведення ефективної діяльності.

Виходячи з визначення поняття «банкрутство» головною причиною його появи є неплатоспроможність підприємства. Сьогодні підприємства стикаються як із зовнішніми, так із внутрішніми факторами виникнення неплатоспроможності. Вплив зовнішніх факторів має, переважно, загальноекономічний, об'єктивний, стратегічний характер та ще й підсилюється впливом цілого ряду ринкових та політичних факторів. Внутрішні фактори, що впливають на результати діяльності підприємства, тісно пов'язані з його операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю

1) зовнішні фактори кризового розвитку:

- соціально-економічні фактори загального розвитку країни (зменшення національного доходу; зростання інфляції, безробіття; нестабільність податкової системи; зниження рівня реальних доходів населення і тд.);

- ринкові фактори (суттєве зниження попиту; нестабільність фінансового, валютного ринків; зниження активності фондового ринку, важкодоступність кредитів, що спричинене наступними чинниками: низька проінформованість суб'єктів малого бізнесу про можливості використання у бізнесі банківських продуктів узагалі та кредитів зокрема; високі процентні ставки за кредитами для бізнесу та недосконалість банківської процедури; відсутність кредитування новостворених підприємств, нерозвинутий ринок лізингу та недостатня увага лізингових компаній до малого бізнесу [2, с.52]);

- інші зовнішні фактори (політична нестабільність, негативні демографічні процеси, стихійні лиха, погіршення криміногенної ситуації та ін.);

2) внутрішні фактори кризового розвитку:

- виробничі (наприклад, неефективний маркетинг, менеджмент; низький рівень використання основних фондів; низький рівень кваліфікації персоналу);

- інвестиційні (суттєва перевитрата інвестиційних ресурсів; недосягнення запланованих обсягів прибутку по реалізованих проектах; неефективний інвестиційний менеджмент);

- фінансові (неефективна фінансова стратегія; низька ліквідність активів; надмірна частка позикового капіталу; зростання дебіторської заборгованості; перевищення припустимих меж фінансових ризиків; неефективний фінансовий менеджмент) [3].

До наслідків банкрутства підприємства можна віднести:

- зупинку діяльності підприємства;
- припинення нарахування процентів та пені на все види заборгованості;
- зменшення обсягів виробництва;
- падіння попиту на продукцію або послуги;
- зниження прибутковості;
- втрату клієнтів чи покупців;
- зниження рівня продуктивності праці;
- збільшення безробіття;
- зростання соціальної напруги;
- перехід усіх прав на майно банкрута та усі його майнові обов'язки до ліквідаційної комісії;
- зниження загального потенціалу економіки країни.

Щоб подолати наслідки банкрутства на підприємстві потрібно:

1. Усунути неплатоспроможність підприємства (скоротити витрати за рахунок автоматизації виробничого процесу, оптимізувати організаційну структуру і скоротити постійні витрати, провести реструктуризацію кредитної заборгованості, нормалізувати розмір запасів товарно-матеріальних цінностей за рахунок збуту запасів готової продукції та інше).

2. Відновити фінансову стабільність (провести ефективну цінову політику за для зростання чистого доходу).

3. Провести реорганізацію і реструктуризацію підприємства, вдосконалити організаційну структуру та корпоративне управління.

Для підприємства дуже важливим є вихід із кризової ситуації. Отримання цільового прибутку є одним з головних фінансових інструментів запобігання банкрутства підприємства.

Перш ніж відкривати свій бізнес слід досконально прорахувати всі майбутні витрати, спробувати максимально їх мінімізувати і тоді ви зможете успішно вести свою справу. Для того щоб не понести збитки у ході діяльності потрібно:

- вести ефективну фінансову стратегію;
- своєчасно сплачувати усі податки;
- правильно підібрати місце розташування підприємства;
- ретельно підібрати майбутній персонал, а саме кваліфікованих працівників;
- розробити асортимент товару або послуг, виробляючи тільки якісну продукцію;
- провести рекламну політику;
- інше.

Серед чинників, що впливають на високий рівень збитковості малих

підприємств, необхідно назвати: низький рівень технічної озброєності; низький управлінський рівень; відсутність системи самоорганізації та повної інформації про кон'юнктуру ринку; прагнення до максимальної самостійності, в той час як більшість зарубіжних малих підприємств працює в умовах субпідряду, франчайзингу тощо [4, с.82].

Висновки. Аналізуючи вищевикладене, слід відмітити, що проблема банкрутства на підприємстві є однією з найбільш актуальних, адже на сьогодні дуже складно створити відповідні умови для функціонування підприємств в Україні. Головною причиною банкрутства є неплатоспроможність підприємства, котра веде за собою цілий ряд наслідків, які можливо уникнути, дотримуючись певних правил.

Бібліографічний список

1. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. - №-31. – с. 440.
2. Виговська В.В. Малий бізнес України: сучасний стан і тенденції розвитку / В.В. Виговська // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - №1. - С. 59-64.
3. Стельмашук Ю.А. Методи діагностики фінансового стану і схильності підприємства до банкрутства // Економіка АПК. – 2007. - №2.
4. Біломістний О.М., Савельєва М.О. Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні на сучасному етапі розвитку економіки. // Економічний простір. – 2009. - №15. - С.78 - 84.